

Eerste rapportage effecten coronacrisis 2021

13-07-2021

Meerkosten

Als contractpartners binnen Jeugd en Wmo als gevolg van de maatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Dit gold in eerste instantie voor de periode 16 maart tot en met 31 december 2020 maar deze regeling is landelijk verlengd voor geheel 2021. Inmiddels hebben enkele aanbieders aangegeven hier gebruik van te maken. De mogelijkheid bestaat dat zorgaanbieders later in het jaar of in het nieuwe jaar (2022) alsnog een beroep willen doen op steunmaatregelen.

In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten nogmaals. Deze raming is gebaseerd op de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf de zomer. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd. Dit ter voorkoming van verdeelproblemen bij het definitief vaststellen van de compensatie.

Noodopvang en maatschappelijke opvang

In de coronaperiode was er een tijdvak dat er helemaal geen huisuitzettingen als gevolg van betalingsachterstanden plaats vonden. Die periode is sinds maart voorbij. Tot nog toe zien we geen grote piek in het aantal huisuitzettingen. Door middel van het project Vroeg Eropaf, waarbij we al bij een beginnende huurachterstand contact opnemen met de huurder, hopen we in staat te zijn huisuitzettingen door huurschulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Sinds het begin van dit jaar realiseren we in nauwe samenwerking met de regiogemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn noodopvang voor economisch daklozen. Deze opvang wordt voor 2021 en 2022 betaald uit de Blokhuismiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. De meeste locaties bevinden zich tot nog toe in Amstelveen.

We zullen ook in Diemen op zoek blijven naar locaties voor tijdelijke opvang. Voor 2020 en 2021 worden er geen extra financiële gevolgen van dakloosheid verwacht omdat de Blokhuismiddelen voorlopig voldoende buffer vormen.

Huisvesting statushouders

De huisvesting van statushouders lag in het voorjaar van 2020 stil. Vanaf juni '20 is de huisvesting van statushouders hervat. De huisvesting heeft sindsdien de gebruikelijke doorloop. Er worden geen financiële gevolgen verwacht voor de opvang statushouders.

Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg

De jeugdbudgetten en de marktomstandigheden binnen de jeugdhulp staan al enige tijd onder druk. De coronacrisis legt nog meer druk op het stelsel en de verantwoordelijkheid om als gemeenten jeugdhulp te kunnen bieden, aangezien er een toename in zorg verwacht wordt. Dat kan in aantallen zijn, maar ook in de zwaarte van de zorg.

De beheersing van de kosten van de jeugdzorg staat hoog op de agenda. Zo wordt er ingezet op het benoemen van indicatoren waardoor betere monitoring kan plaatsvinden. Daarnaast zetten we in op professioneel contractmanagement en willen we de wijze van financieren wijzigen (lumpsum). Voor deze vorm van financiering van (hoog)specialistische jeugdhulp sluiten we aan bij de aanbesteding van Amsterdam.

Extra begeleiding kwetsbare groepen

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld:

- Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag.
- Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen, die nog niet zijn gefinancierd via de meerkosten regeling voor Wmo en Jeugd.

Via de maartcirculaire ontvangt de gemeente Diemen hiervoor € 44.000. In de tweede kwartaalbrief wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan het budget voor Wmo-begeleiding. Dit geld zal worden ingezet om voorstellen van gecontracteerde zorgaanbieders te financieren om de begeleiding en dagbesteding te kunnen continueren en indien nodig extra begeleiding te kunnen bieden aan kwetsbare groepen.

Eenzaamheid

Vanuit de Rijksoverheid is er € 49.000 vrijgemaakt voor de aanpak van eenzaamheid in Diemen. Deze middelen zijn geclaimd in de tweede kwartaalbrief. Deze middelen komen ten goede van het Actieplan Eenzaamheid. Het actieplan speelt in op corona, maar is vooral bedoeld om structureel eenzaamheid zoveel mogelijk te voorkomen, of beperken.

Preventie GGZ

Vanaf 2021 zal de GGD extra inzetten op preventieve GGZ activiteiten. Voor dit jaar is dit suïcidepreventie (gatekeepers trainingen). Deze trainingen worden in Amsterdam al gegeven maar nog niet in Amstelland. De trainingen zijn opgezet voor sleutelfiguren (gatekeepers): beroepskrachten of vrijwilligers, die via hun werk in contact kunnen komen met suïcidale mensen. Zoals huisartsen, maatschappelijk werkers, schoolverpleegkundigen en schooldecanen. Maar ook politie, schuldhulpverleners, bewonersadviseurs en andere partijen in de periferie van de hulpverlening. De trainingen worden zoveel mogelijk regionaal aangeboden. Deze extra middelen vallen binnen de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ Amstelland).